

การสร้างกิจการเพื่อสังคมเพื่อการจัดนิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศ
Creating Social Enterprise for Ecological Art Exhibition

สิริยา จิตพิมลมาศ

อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

E-mail: siriya.j@bu.ac.th

พนัส ต้องการพานิช

อาจารย์ประจำวิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

E-mail: gumpbsru@gmail.com

สกลพัฒน์ โชติปัทมนนท์

นิสิต หลักสูตรดุริยางค์บัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail: chot.th98@gmail.com

ศุภกรณ์ ดิษฐพันธ์

อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมดุริยางค์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail: suppakorn.d@chula.ac.th

Siriya Jitpimolmard

Lecturer, School of Communication, Bangkok University

Panus Tongkarnpanit

Lecturer, College of Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Sakonpat Chotipatthamanon

Student, Doctor of Fine Arts Program, Chulalongkorn University

Suppakorn Disatapundhu

Lecturer, Doctor of Fine Arts Program, Chulalongkorn University

รับเข้า: 25 พฤศจิกายน 2565 แก้ไข: 15 ธันวาคม 2565 ตอรับ: 4 มกราคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบการสร้างกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) สำหรับการจัดแสดงนิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศ (Ecological Art Exhibition) และเพื่อออกแบบการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ จากการจัดประมูลศิลปะเชิงนิเวศ และนารายได้ไปพัฒนาระบบการจัดการขยะของชุมชนริมน้ำต้นแบบ และพัฒนาระบบนำร่องขยายผลไปยังชุมชนริมน้ำแห่งอื่นทั่วโลก ที่รายได้หลักจะมาจาก

การประมูลงานศิลปะเชิงนิเวศที่ได้จัดแสดงดังกล่าว ซึ่งถูกสร้างสรรค์โดยศิลปินที่ชื่อเสียงระดับโลกและมีอุปสงค์ทางในตลาดสูง ทั้งนี้เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนผู้เข้าชมทั่วไป โดยหวังว่าจะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของการทิ้งขยะ อีกทั้งยังแก้ไขปัญหาขยะที่ปนเปื้อนอยู่ในระบบนิเวศในปัจจุบัน ด้วยการนำเงินรายได้จากการประมูลงานศิลปะเชิงนิเวศที่จัดแสดง มาพัฒนาระบบการจัดการขยะ ให้กับชุมชนริมน้ำต้นแบบเพื่อนำไป ขยายผลต่ออีกหลาย ๆ ชุมชนริมน้ำทั่วโลกในอนาคต คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือทำแผนธุรกิจ Business Model Canvas และแผนการตลาด Modern Marketing Model ที่ผสมผสานความรู้การประกอบธุรกิจแบบเดิมกับเทคโนโลยีปัจจุบันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่คณะผู้วิจัยได้กำหนดไว้

ผลวิจัย พบว่า 1) ประเทศไทยมีความเหมาะสมที่จะเป็นผู้นำในการสร้างกิจการเพื่อสังคม 2) ประเทศไทยมีความพร้อมและมีทรัพยากรมากเพียงพอที่จะเป็นศูนย์กลางของเศรษฐกิจการจัดนิทรรศการเชิงนิเวศ 3) โครงการนี้สามารถนำไปสู่การลดปัญหาด้านมลพิษขยะริมน้ำ ที่สอดคล้องกับแนวคิด Sustainable Development Goals ของ United Nations (2015) ผ่านการอนุรักษ์ระบบนิเวศทางน้ำ ทะเล มหาสมุทร และลดการสูญเสียประชากรสิ่งมีชีวิตในน้ำอย่างยั่งยืน 4) นิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศสามารถสร้างความตระหนักรู้และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชนได้

คำสำคัญ: นิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศ โรคระบาดใหญ่โควิด-19 ศิลปะการแทรกแซง กิจการเพื่อสังคม การประมูลงานศิลปะ จัดการขยะ ชุมชนริมน้ำ

Abstract

This research objectives were to design and construction of a social enterprise for an ecological art exhibition and to design economic value added from Ecological Art Exhibition auction, bring income to develop the waste management system for riverside communities model and to develop pilot system expanded to other waterfront communities around the world. Where the main income would come from the auction of eco-art works exhibited such which were created by world-renowned artists and are in high demand. This was to create awareness among the general public. It is hoped that it can change the behavior of waste disposal and also solve the problem of waste that is contaminating the ecosystem today by using the proceeds from the auction of eco-art works that were displayed to develop a waste management system for a model riverside community to use extending to many waterfront communities around the world in the future. Data were analyzed using the Business Model Canvas and the

Modern Marketing Model that combine traditional business knowledge with current technology to achieve research objectives.

The results showed that 1) Thailand is well suited to be a leader for creating social enterprises. 2) Thailand is ready and has sufficient resources to be the center of the eco-exhibition economy. 3) This project can contribute to the reduction of water pollution problems in line with the concept of Sustainable Development Goals of the United Nations (2015) through the conservation of marine ecosystems, seas, oceans and sustainable reduction of the population of aquatic organisms. 4) Eco-art exhibitions can raise awareness and lead to change in people's behavior.

Keywords: ecological art exhibition, the pandemic of COVID-19, art intervention, social enterprise, art auction, waste management, waterfront communities

บทนำ

มลพิษขยะพลาสติกของโลกเข้าขั้นวิกฤติมาก่อนหน้าการระบาดของโรคระบาดใหญ่โควิด-19 โดยวารสารและสื่อต่าง ๆ ได้กล่าวถึงจำนวนขยะพลาสติกที่กลับเข้าไปปนเปื้อนในธรรมชาติ รวมไปถึงแม่น้ำ ลำธาร ทะเล และ มหาสมุทร ซึ่งตั้งแต่พลาสติกถูกผลิตมาในปี ค.ศ. 1950 ได้มีการคาดคะเนว่าในปี ค.ศ. 2015 จะมีจำนวนขยะพลาสติกถูกผลิตขึ้นมากถึง 8.3 ล้านตัน (Geyer et al, 2017) โดยในปี ค.ศ. 2015 เพียงปีเดียวมีจำนวนพลาสติกที่ถูกผลิตถึง 7.8 ล้านตัน ซึ่งเท่ากับทุกคนที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบันได้ใช้พลาสติกจำนวน 1 ล้านตันต่อคน หน้ากากอนามัยได้กลายเป็นและข้อกำหนดในหลาย ๆ ประเทศในช่วงโรคระบาดใหญ่โควิด-19 หน้ากากอนามัยที่ถูกใช้โดยประชาชนทั่วไปถูกผลิตจากพลาสติกและจำเป็นต้องใช้เวลาย่อยสลายตามธรรมชาติถึง 450 ปี (Pigott, 2021) ส่งผลให้วิกฤติปริมาณขยะพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single use) ที่แต่เดิมปนเปื้อนในระบบนิเวศทางน้ำจำนวนมหาศาลอยู่แล้วได้เพิ่มขึ้นอย่างทวีคูณโดยผลกระทบของขยะพลาสติกส่งผลเสียต่อธรรมชาติอย่างมหาศาล สัตว์หลายประเภท เช่น แมวน้ำ นกทะเล ปลาโลมา และปลาวาฬ ต่างต้องจำนนต่อการถูกบีบรัดโดยตายพลาสติกหรือกลืนชิ้นส่วนไมโคร-พลาสติกในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ส่งผลให้ได้รับบาดเจ็บเสียชีวิต และมีจำนวนประชากรที่ลดลง (Rochman et al., 2016; Geyer et al., 2017; Ritchie and Roser, 2018)

งานวิจัยชิ้นนี้จึงได้มุ่งเน้นที่แก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างยั่งยืนโดยการทำการศึกษา การทบทวนวรรณกรรม เอกสารและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องในด้านกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ศิลปะเชิงนิเวศวิทยา (Ecological Art) การประมูลงานศิลปะ (Art Auction) ดังนี้

จุดเริ่มต้นของการสร้างกิจการเพื่อสังคมมักมาจากการที่รัฐไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคม รวมไปถึงทางสิ่งแวดล้อม (สถณี อาชวานันทกุล และคณะ, 2560) ซึ่งกิจการประเภทนี้มีความแตกต่างจากองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร (NGO) หรือ ความรับผิดชอบต่อสังคมต่อสังคมของธุรกิจ (CSR) ด้วยโครงสร้างธุรกิจเพื่อสังคมที่มีรูปแบบเดียวกันธุรกิจแสวงหาผลกำไร โดยมีการสร้างสินค้าหรือบริการที่มีราคาสม่ำเสมอในขณะที่มีจุดประสงค์ในการตอบสนองความต้องการของสังคม โดยสำหรับผู้ที่ลงทุน (investors) จะไม่ได้รับการปันผลกำไร นอกเหนือจากจะได้ทยอยรับเงินที่เคยลงทุนคืนไปในระยะยาว (Moingeon, Lehmann-Ortega and Yunus, 2010) ซึ่งการดำเนินธุรกิจประเภทนี้ประสบความสำเร็จอย่างมากในสหราชอาณาจักร โดยมีกิจการประเภทนี้อยู่ 70,000 กิจการ และเกิดการจ้างงานไปแล้วกว่า 2 ล้านคน และสร้างรายได้กว่า 24,000 ล้านปอนด์ให้กับประเทศ (Richardson, M., 2015) ในขณะที่งานศิลปะเชิงนิเวศเริ่มต้นในช่วงปี ค.ศ. 1960 เพื่อกระตุ้นความห่วงใยและให้ความเคารพต่อโลกที่เราอาศัยอยู่ พร้อมเป็นกระตุ้นให้เกิดบทสนทนา รวมไปถึงการจุดประกายในการสร้างจินตนาการและการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่หลากหลายที่อาศัยอยู่บนโลกได้มีโอกาสมากขึ้นเรื่อยๆ โดย Hildegard Kurt (n.d. cited in Wallen, 2012) ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ที่กระตุ้นผ่านสุนทรียภาพแห่งความยั่งยืน (Aesthetic of Sustainability) โดยจินตนาการว่าแนวคิดความยั่งยืนไม่น้อยไปกว่าแนวคิดของมนุษยนิยมในอุตสาหกรรมสมัยใหม่ที่เชื่อมโยงความยุติธรรมในระดับโลก และความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ (Ecological Responsibility) โดยถือเป็นอย่างหนึ่งของความท้าทายทางวัฒนธรรม Kurt (n.d. cited in Wallen, 2012) ในขณะที่การนำงานศิลปะมาประมูลคือการเพิ่มมูลค่าของงานศิลปะ โดยสร้างอุปทานที่แท้จริงของตลาด เกิดการกำหนดราคากลาง ที่มาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องเช่น ชื่อเสียงของศิลปิน ประเภท เทคนิคของงาน ความเคลื่อนไหวทางศิลปะและความโด่งดังของชิ้นงาน อีกทั้งมีความสามารถในการเก็งกำไร โดย Ashenfelter and Graddy (2006) ได้พบว่างานศิลปะมักจะสร้างกำไรเฉลี่ยได้ 2.6% จากการลงทุน (ซึ่งอยู่ในช่วง 0.55%-5.00%) ตลาดการประมูลในประเทศไทยยังมีการเติบโตไม่เต็มที่ รายได้จากการขายทั้งหมดยังอยู่ที่ 16 ล้านบาท (Thaibuntern ThaiPBS, 2013) ในขณะที่งานประมูลทั่วโลกมีมูลค่าสูงถึง 3 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ และเนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันทำให้หลาย ๆ บริษัทประมูลผันตัวมาทำการประมูลออนไลน์เป็นการทดแทน (Reddy and Dass, 2006)

จากการศึกษาวรรณกรรม เอกสาร และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้พบว่ามีความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาวิกฤติขยะพลาสติกประเภทหน้ากากอนามัยที่เกิดขึ้นในช่วงโรคระบาดใหญ่โควิด-19 ได้อย่างยั่งยืน โดยคณะผู้วิจัยบูรณาการผ่านการออกแบบธุรกิจเพื่อสังคมเพื่อจัดสร้างงานนิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศผ่านการประมูลที่มีการสร้างอุปทานที่แท้จริง สร้างมูลค่าเศรษฐกิจ นำรายได้ไปพัฒนาชุมชนริมน้ำต้นแบบและในขณะเดียวกันก็ยังสามารถสร้างความตระหนักรู้ของผู้เข้าชมงานศิลปะเกี่ยวกับวิกฤติสิ่งแวดล้อมได้

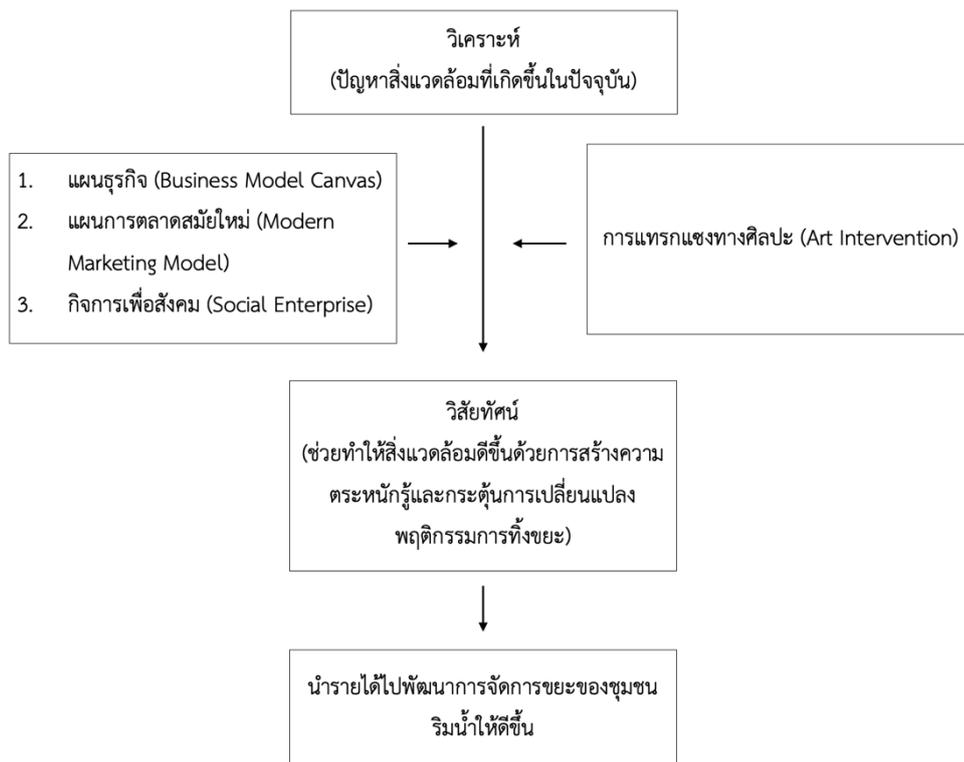
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อออกแบบการสร้างกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) สำหรับการจัดนิทรรศการแสดงศิลปะเชิงนิเวศ (Ecological Art Exhibition)
2. เพื่อออกแบบการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ จากการจัดประมุขศิลปะเชิงนิเวศ และนำรายได้ไปพัฒนาระบบการจัดการขยะของชุมชนริมน้ำต้นแบบ และพัฒนาระบบนาร่องขยายผลไปยังชุมชนริมน้ำแห่งอื่นทั่วโลก

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ห่อภิมาณโดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. คณะผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ งานวิจัย บทความ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนธุรกิจกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ที่ใช้เครื่องมือแผนธุรกิจ (Business Model Canvas) โดย Osterwalder and Pigneur (2009) และแผนการตลาดสมัยใหม่ (Modern Marketing Model) ของ Friedlein (2017)

ภาพที่ 1 กลยุทธ์การสร้างสรรค์ผลงานของโครงการวิจัย

3. ออกแบบรูปแบบจัดงานนิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศ และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยการนำศิลปะเชิงนิเวศมาจัดการประมุข
4. ออกแบบระบบการจัดการขยะ (Waste Management System) สำหรับชุมชนริมน้ำต้นแบบเพื่อจัดการปัญหาขยะที่เกิดจากหน้ากากอนามัยที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
5. ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะต่อผู้ที่สนใจและนักวิชาการ

การสร้างสรรค้จัดทำแผนกิจการเพื่อสังคม

วิธีการสร้างสรรค์ผลงานของคณะผู้วิจัยได้ใช้ กรอบแนวคิดและหลักการที่ใช้ในการออกแบบ เริ่มต้นด้วยการนำแนวคิดของกลยุทธ์การสร้างสรรค์ผลงาน (Creative Strategy Planning) วิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันในด้านของวิกฤติของสิ่งแวดล้อม ต่อด้วยการนำศิลปะเข้าแทรกแซง (Art Intervention) พร้อมนำแนวคิดของแผนธุรกิจ แผนการตลาดสมัยใหม่ (Modern Marketing Model) เพื่อช่วยในการส่งเสริมการสร้างสรรค์ผลงานให้มีประสิทธิภาพ และตรงกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น เพื่อนำมาออกแบบกิจการเพื่อสังคมในการสร้างรายได้ และการสร้างวิสัยทัศน์ผ่านการสร้างความตระหนักรู้ และกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมต่อผู้คน ขั้นตอนการออกแบบการทำงานของกิจการ เพื่อสังคมดังกล่าวเพื่อให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจและนำรายได้ไปพัฒนาการจัดการขยะของชุมชนริมน้ำต้นแบบให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ผลการวิจัย

การสร้างจัดทำแผนกิจการเพื่อสังคมนี้มุ่งเน้นการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน คณะผู้วิจัยจึงต้องทำการศึกษาวรรณกรรมสหศาสตร์ สามารถนำไปปรับใช้ได้ดียิ่งขึ้น และบรรลุวัตถุประสงค์ได้จริง โดยได้ทำการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานวิจัยขึ้นนี้ผ่านการใช้เครื่องมือ 2 แบบ กล่าวคือ

1. Business Model Canvas โดย Osterwalder and Pigneur (2009) ซึ่งใช้เพื่อสร้างนวัตกรรมให้แผนการธุรกิจ ที่อธิบายเหตุผลของการส่งมอบและคุณค่าขององค์กร จุดแข็งอยู่ที่คำอธิบายที่ง่าย การนำไปใช้และความสามารถในการปรับเปลี่ยนของธุรกิจและสร้างทางเลือกใหม่เชิงกลยุทธ์ แก่จุดอ่อนของความไม่สอดคล้องกันทั้งในด้านการวิจัยและการปฏิบัติทางธุรกิจ (Siegeris & Grasl, 2008)
2. Modern Marketing Model (3M) ถูกมองว่าเป็นโมเดลตัวแรกที่ถูกร่างขึ้นหลังจากการทฤษฎีดั้งเดิม เน้นสิ่งที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง (Coates, 2018; Purcarea, 2019) โดย 3M มีการสร้างกรอบการทำงานใหม่ที่เชื่อมการตลาดแบบดั้งเดิมเข้ากับการตลาดแบบใหม่ เพื่อรับมือเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป (Purcarea, 2019)

การสร้างสรรค้แผนธุรกิจ (Business Model Canvas)

1. Value Proposition

1.1 การสร้างกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) เพื่อการจัดนิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศ

1.2 นิทรรศการจะเน้นการสร้างความรู้ให้กับสังคมเกี่ยวกับวิกฤติปัญหาขยะประเภทหน้ากากอนามัยที่เกิดขึ้นในช่วงโรคระบาดใหญ่โควิด-19 และคาดหวังว่าจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ผู้เข้าชมทิ้งขยะอย่างถูกวิธี

1.3 สร้างเศรษฐกิจด้วยการจัดประมูลศิลปะเชิงนิเวศจากการแสดงนิทรรศการโดยศิลปินระดับโลกที่มีอุปสงค์และเคยทำการขายงานศิลปะผ่านบริษัทการประมูลมาเป็นทุนเดิม เพื่อขับเคลื่อนกิจการ เช่น Jeff Koons (มูลค่าการประมูลงานสูงสุดที่ 91.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) Ai Wei Wei (มูลค่าการประมูลงานสูงสุด มูลค่าที่ 782,000 ดอลลาร์สหรัฐ) เป็นต้น

1.4 นำเงินรายได้จากข้อ 1.3 ไปพัฒนาชุมชนริมน้ำต้นแบบ ซึ่งในอนาคตคาดว่าจะสามารถขยายผลไปยังชุมชนริมน้ำทั่วโลกเพื่อพัฒนาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

1.5 เพื่อให้นักลงทุนและนักสะสมได้มีโอกาสครอบครองงานศิลปะของศิลปินชื่อดัง รวมถึงการได้สนับสนุนพัฒนาท้องถิ่นไปในเวลาเดียวกัน

2. Key Partners

กิจการจะมุ่งเน้นการทำงานร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชน เช่น กระทรวงวัฒนธรรม, สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) (TCEB) หอศิลป์วัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร และพิพิธภัณฑ์ศิลปะไทยร่วมสมัย เป็นต้น ด้านเอกชน ได้แก่ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย (SCG) รวมไปถึงการทำงานใกล้ชิดกับศิลปินระดับโลก บริษัทประมูลชั้นนำ เช่น Sotheby's เป็นต้น

3. Key Activities

3.1 จัดตั้งกิจการเพื่อสังคม ระดมทุน และ ติดต่อประสานงานกับศิลปินระดับโลกเพื่อสร้างงานศิลปะที่สร้างความตระหนักรู้ถึงวิกฤติที่เกิดจากปัญหาขยะในช่วงโรคระบาดใหญ่โควิด-19 โดยใช้วัสดุที่ไม่มีผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมหรือวัสดุท้องถิ่นในประเทศไทย

3.2 นำศิลปะเชิงนิเวศเหล่านั้นมาจัดแสดงในพื้นที่จัดแสดง และสามารถรับชมนิทรรศการเสมือนจริง (Virtual) ได้จากทางเว็บไซต์

3.3 จัดประมูลผลงานจริงผ่านรูปแบบออนไลน์กับบริษัทประมูลต่างชาติดังระดับโลกเพื่อให้ผู้เข้าร่วมประมูลมีเวลามากขึ้น (จากเดิม 7 วัน) โดยจะสามารถเข้าร่วมได้จากทั่วทุกมุมโลก และมีแนวโน้มที่จะทำการผลิตศิลปะเชิงนิเวศดัดแปลงมาเป็นสินค้าลิขสิทธิ์ได้อีกด้วย

3.4 นำรายได้จากที่กล่าวมาข้างต้นไปพัฒนาการจัดการขยะให้กับชุมชนต้นแบบ (สามารถอ่านเพิ่มเติมได้ในหัวข้อ Modern Marketing Model ในส่วนของการดำเนินงาน)

3.5 ประเมินการทำงานและดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป

4. Customer Relationships

เน้นการสร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนในวงกว้างและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทิ้งขยะอย่างถูกวิธี และสร้างความภาคภูมิใจในการสนับสนุนสิ่งแวดล้อมผ่านการซื้อผลงานศิลปะ

5. Channels

ทำการจัดนิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศทั้งผู้ชมในประเทศและต่างประเทศในรูปแบบออนไลน์ที่มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ และแคมเปญโซเชียลเน็ตเวิร์กของบริษัทคู่ค้า

6. Customer Segments

กลุ่มเป้าหมายของงานนิทรรศการศิลปะสำหรับประชาชนทั่วไปในขณะที่กลุ่มเป้าหมายของการประมูลงานศิลปะจะเป็นนักสะสม และนักลงทุนงานศิลปะต่างประเทศที่มีตลาดการประมูลที่พัฒนาแล้ว จาก 3 ทวีป ได้แก่ อเมริกาเหนือ (นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา) สหราชอาณาจักร (ลอนดอน) และฮ่องกง

7. Cost Structure

ทุนจากรัฐบาลและเอกชนในการจัดตั้งกิจการเพื่อสังคม ค่าใช้จ่ายในการติดต่อประสานงาน และสร้างงานศิลปะเชิงนิเวศ ค่าใช้จ่ายในการจัดงานนิทรรศการศิลปะ ข้อตกลงกับบริษัทคู่ค้า รวมถึงค่าใช้จ่ายด้านการประชาสัมพันธ์ทางการตลาด

8. Revenue Stream

รายได้หลักมาจากการสนับสนุนของภาครัฐในรูปแบบที่ใกล้เคียงโครงสร้างของกิจการเพื่อสังคมของสหราชอาณาจักร เช่น เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน (Community Interest Company: CIC) หรือบริษัทกึ่งมูลนิธิ (Charitable Companies) การสนับสนุนจากบริษัทเอกชนที่ให้ความสำคัญทางศิลปะ หรือการสร้างความยั่งยืน (CSR) ซึ่งกิจการเพื่อสังคมสร้างรายได้จากการประมูลงานศิลปะ

Modern Marketing Model (3M)

โมเดลของ Modern Marketing Model (3M) โดย Friedlein (2017) ประกอบด้วยหัวข้อหลัก 4 ข้อ 1. กลยุทธ์ 2. วิเคราะห์ 3. วางแผน 4. การดำเนินงาน แต่เนื่องจากมีความซ้ำซ้อนกับ Business Model Canvas คณะผู้วิจัยจึงเน้นการอธิบายในส่วน การดำเนินงาน (Execution) ซึ่งมีหัวข้อต่อไปนี้
ข้อมูลและการวัดผล (Data and Measurement)

1. การวัดผลแบบ Social Return on Investment: SROI (Richardson, M., 2015)

วิธี SROI ของสหราชอาณาจักร โดยการวัดผลทางสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจจากตัวชี้วัด แบบ 1 ต่อ 3 ทางการเงินโดยทุก ๆ 1 ปอนด์สเตอริง กิจการสามารถสร้างผลลัพธ์ทางสังคมได้ 3 ปอนด์สเตอริง ในขณะที่เดียวกับการเปรียบเทียบการลงทุนสำหรับการสร้างกิจการเพื่อสังคมเพื่อ

การจัดนิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศควรสร้างผลลัพธ์ทางสังคมได้เท่ากับ 1 ต่อ 3 ถึงแม้ว่าอาจจะไม่ใช่หน่วยวัดทางการเงิน

2. การพัฒนาระบบการจัดการขยะ (Waste Management System)

รายได้ที่ได้มาจะถูกนำมาใช้ในการช่วยแก้ปัญหาและลดปริมาณขยะด้วยการนำไปใช้พัฒนาระบบวิธีการแยกขยะ และการทำลายให้อยู่ใกล้กับแหล่งชุมชนเพื่อประหยัดค่าขนส่งการเดินทางและลดการกระจายกลิ่นเหม็นหรือของเสียลงสู่สภาพแวดล้อมขณะขนส่งออกมาเป็นดังนี้

2.1 แยกขยะมูลฝอยทั่วไปที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปถมบนพื้นที่ที่เป็นหลุม หรือเป็นพื้นที่ต่ำ ด้วยการบดขยะเป็นแนวราบและฝังกลบด้วยชั้นดินอย่างมิดชิด

2.2 สร้างเตาเผาแบบชนิดที่สามารถควบคุมการเผาไหม้ได้ แบ่งเป็นสองขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนแรก จะสามารถเผาไหม้ขยะหมุ่ย่อยทั่วไปในอุณหภูมิประมาณ 450 องศาเซลเซียส เพื่อไม่ให้สิ้นเปลืองพลังงาน และจะใช้ไอความร้อนที่ได้จากการเผาส่งไปหมุนกังหันไอน้ำเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้ากลับลงสู่ชุมชน

ขั้นตอนที่สอง เตาเผาขยะติดเชื้อที่ใช้อุณหภูมิประมาณ 850-1,100 องศาเซลเซียส โดยขั้นตอนนี้จะเพิ่มการติดตั้งระบบในการทำให้ไอเสียเย็นลง ด้วยการใช้วิธีพ่นน้ำหลังจากการเผาไหม้ไปยังท่อไอเสีย เพื่อให้อุณหภูมิลด แก๊สไอเสียของการกำจัดมลพิษต่าง ๆ ให้หมดก่อนที่จะระบายความร้อนจากปล่องสู่บรรยากาศภายนอก

ภาพที่ 2 สรุปการออกแบบรูปแบบการดำเนินการกิจกรรมเพื่อสังคม

โดยหากประสบความสำเร็จในการดำเนินการ จะมีการนำเงินที่ได้กลับมาลงทุนในการสร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อแสดงนิทรรศการอีกครั้งเพื่อนำรายได้ไปพัฒนาชุมชนริมน้ำแห่งอื่น ๆ ทั่วโลกต่อไป

จากโครงการวิจัย ‘การสร้างกิจกรรมเพื่อสังคมเพื่อการจัดนิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศ’ ที่มีขั้นตอนการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมจากเอกสาร หนังสือ งานวิจัย บทความ และเว็บไซต์ ที่เกี่ยวเนื่องกับวิกฤติของขยะที่เกิดขึ้นในช่วงโรคระบาดใหญ่ และผลกระทบที่มีต่อระบบนิเวศ เป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืนของ United Nation (2015) นำออกแบบกิจกรรมเพื่อสังคมตามทฤษฎีของ สฤณี อาชวานันทกุล และคณะ (2560); Moingeon, Lehmann-Ortega and Yunus (2010) และกรณีตัวอย่างของ Richardson, M. (2015) ที่รวมไปถึงการจัดตั้งและระบบการทำงาน นิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของ Kurt (n.d. cited in Wallen, 2012) การสร้างเศรษฐกิจจากการประมุลงานศิลปะ Ashenfelter and Graddy (2006) เพื่อนำมาสังเคราะห์และวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้เครื่องมือแผนธุรกิจ โดย Osterwalder cited in Pigneur และแผนการตลาดสมัยใหม่ของ Econsultancy รวมไปถึงการออกแบบระบบการจัดการขยะ (Waste Management System) สำหรับ

ชุมชนริมน้ำต้นแบบเพื่อจัดการปัญหาขยะที่เกิดจากหน้าากอนามัยที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยคณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1. เพื่อออกแบบการสร้างกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) สำหรับการจัดนิทรรศการแสดงศิลปะเชิงนิเวศ (Ecological Art Exhibition) ข้อค้นพบ คือ

1.1 ประเทศไทยมีความเหมาะสมที่จะเป็นผู้นำในการสร้างกิจการเพื่อสังคมจัดนิทรรศการเชิงนิเวศ ที่นอกจากจะช่วยเสริมสร้างเศรษฐกิจ ยังพึ่งพาตนเองได้ อีกทั้งยังสามารถช่วยแก้ไขปัญหาสังคมและสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้อย่างสร้างสรรค์ ยั่งยืน และวัดผลการพัฒนาของสังคมได้จริง ซึ่งดีกว่าการพึ่งพาภาครัฐ ภาคประชาสังคม มูลนิธิ หรือ องค์กรไม่หวังผลกำไร

1.2 ประเทศไทยมีความพร้อมและมีทรัพยากรมากเพียงพอที่จะเป็นศูนย์กลางของเศรษฐกิจการจัดนิทรรศการเชิงนิเวศ เนื่องจากเป็นการเชื่อมสร้างแผนการธุรกิจกับองค์กรต่างประเทศทำให้เกิดผลกระทบ (Impact) ที่ความลึกซึ้งและสร้างชื่อเสียงประเทศสู่เวทีโลก โดยการจัดนิทรรศการศิลปะนิเวศที่สร้างสรรค์งานโดยศิลปินระดับโลกที่มีอุปสงค์ทางตลาดสูง ผลิตงานศิลปะจากวัสดุที่ติดต่อธรรมชาติ หรือ วัสดุท้องถิ่น ล้วนสร้างมูลค่าให้กับประเทศทั้งสิ้น อีกทั้งการจัดการประมูลงานศิลปะเชิงนิเวศยังดึงดูดนักสะสมและนักลงทุนจากต่างประเทศที่ต้องการครอบครองงานศิลปะจากศิลปินระดับโลกอีกด้วย

1.3 นิทรรศการงานศิลปะเชิงนิเวศได้สร้างความตระหนักรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก เพราะพื้นที่ทางศิลปะนั้นได้เปิดให้เรียนรู้ ตั้งคำถาม ให้อิสระในการคิด รวมไปถึงการสร้างความรู้สึกร่วมและประสบการณ์ร่วมให้กับผู้ที่เข้ามาเข้าชมได้รับรู้ถึงสิ่งที่เหล่างานศิลปะและศิลปินพยายามที่จะสะท้อนผ่านงานศิลปะเชิงนิเวศ ไม่ว่าจะเป็นการนำวัสดุที่ใช้แล้วหรือวัสดุที่ติดต่อธรรมชาติมาทำเป็นงานศิลปะที่ทำให้ผู้คนสามารถหวนกลับไปนึกถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่พวกเขาอาศัยอยู่ มากกว่านั้นงานศิลปะในนิทรรศการสามารถสร้างผลกระทบต่อจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นความสะเทือนใจความเศร้า ความกลัว ความตระหนักรู้ ผ่านประสบการณ์ร่วมของแต่ละคนต่อสิ่งแวดล้อม จึงส่งผลให้เกิดการกระตุ้นเร้าเรื่องสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายและมลพิษที่มากขึ้นในธรรมชาติ ซึ่งนำไปสู่การสร้างความรู้สึกร่วมแก่ผู้ชมได้เป็นอย่างดี และส่งผลไปถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่เข้ามาเข้าชมนิทรรศการต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวพวกเขาได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งนี่ก็เป็นตัวชี้วัดสำคัญของการต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศภายใต้ Sustainable Development Goals ของ United Nation (2015) อีกด้วย

2. เพื่อออกแบบการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ จากการจัดประมูลศิลปะเชิงนิเวศ และนารายได้ไปพัฒนาระบบการจัดการขยะของชุมชนริมน้ำต้นแบบ และพัฒนาระบบนำร่องขยายผลไปยังชุมชนริมน้ำแห่งอื่นทั่วโลก ข้อค้นพบ คือ โครงการนี้สามารถนำไปสู่การลดปัญหาด้านมลพิษขยะริมน้ำ ที่สอดคล้องโดยตรงกับแนวคิด Sustainable Development Goals ของ United Nation (2015) ผ่านการ

อนุรักษ์ระบบนิเวศทางน้ำ ทะเล มหาสมุทร และลดการสูญเสียประชากรสิ่งมีชีวิตในน้ำอย่างยั่งยืน โดยตัวชี้วัดจะมาจากการป้องกัน และลดมลพิษ จากกิจกรรมภาคพื้น ด้วยการนำกิจการเพื่อสังคมกลับมาพัฒนาระบบการทำลายขยะ เช่น การสร้างเตาเผาที่จุลยุทธศาสตร์เพื่อให้หลายชุมชนในบริเวณใกล้เคียงได้มาใช้ร่วมกัน ซึ่งจะลดการสร้างมลพิษ การสิ้นเปลืองพลังงาน เพิ่มความคุ้มค่า และสร้างความร่วมมือกันระหว่างชุมชน ทั้งยังมีความเป็นไปได้ที่จะสร้างพลังงานทางเลือก จากการใช้ความร้อนที่ได้จากการเผาส่งไปหมუნกัณฑ์น้ำ เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้ากลับลงสู่ชุมชนอีกครั้ง

อภิปรายผล

มนทัศน์ของการแทรกแซงทางศิลปะ (Art Intervention) การใช้ศิลปะเพื่อสร้างกิจการเพื่อสังคม (Art Based Social Enterprise) มีฐานความคิดเดิมซึ่งถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย อาทิ การนำศิลปะมาแทรกแซงแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม อาทิ ฐานรากความคิดจากการจัดนิทรรศการศิลปะเปียนนาเล่ ซึ่งถูกใช้ในการกระตุ้นมูลค่าทางเศรษฐกิจ และประโยชน์ต่อสังคม (ไทยรัฐออนไลน์, 2566) หากแต่แนวโน้มของแหล่งทุนที่ลดลง คณะผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการลดการพึ่งพาภาครัฐและเอกชนด้วยการเชื่อมโยงกิจการเพื่อสังคมเพื่อการแก้ไขปัญหาธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยมีการวิจัยเรื่อง *Impact and Sustainability in Art Based Social Enterprises* โดย McQuilten & White (2015) ที่ชี้ให้เห็นศักยภาพ ในขณะที่กระแสของศิลปะนิเวศ หรือ ศิลปะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Ecological/Eco-friendly Art Auction) เพิ่งจะถูกให้ความสำคัญโดยบริษัทประมูลครั้งแรกในช่วงปีค.ศ. 2021 โดย Christie's (Prestigeonline Singapore, 2021) วิจัยฉบับนี้จึงมุ่งเน้นในการเชื่อมโยงและควบรวมทั้งสามมนทัศน์เข้าด้วยกัน

โดยจากการวิจัยเพื่อศึกษาการสร้างกิจการเพื่อสังคมสำหรับการจัดนิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศเพื่อนำไปสู่การสร้างความรู้ของประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาขยะที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมในช่วงโรคระบาดใหญ่โควิด-19 และเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจผ่านการประมูลงานศิลปะโดยจะนำรายได้ไปพัฒนาระบบการจัดขยะของชุมชนริมน้ำต้นแบบอย่างยั่งยืน มีการนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาการออกแบบสร้างกิจการเพื่อสังคมนั้นเป็นหนึ่งในรูปแบบของการทำธุรกิจที่ให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้และการทำเพื่อวัตถุประสงค์ทางสังคม กิจการเพื่อสังคมจึงมีความสามารถในการที่อยู่รอดได้ด้วยตัวเองผ่านการสร้างรายได้ และเนื่องจากระบบที่ถูกออกแบบมาให้ไม่มีการปันผลให้กับผู้ลงทุน ผู้ถือหุ้น หรือผู้บริหารส่งผลให้องค์กรจะมีความสามารถในการจัดการระบบพัฒนาเพื่อสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่กิจการต้องคำนึงถึงคือการหาบริบททางสังคมมาใช้ในการขับเคลื่อนธุรกิจ และกำหนดเป้าหมาย ซึ่งคณะผู้วิจัยพิจารณาว่าในปัจจุบันวิกฤตสำคัญที่ควรมีการรับมืออย่างเร่งด่วนคือปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในช่วงโรคระบาดใหญ่โควิด-19 และโดยเฉพาะขยะประเภทหน้ากากอนามัยซึ่งใช้เวลาย่อยสลายตามธรรมชาติถึง 450 ปี ที่โดยทั่วไปจะถูกใช้และ

ทำลายอย่างถูกวิธีโดยสถานพยาบาลต่าง ๆ จำเป็นต้องถูกนำมาใช้โดยประชาชนทั่วไปที่ไม่มีความรู้ในการกำจัดอย่างถูกวิธีส่งผลให้วิกฤติปริมาณขยะพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง ที่แต่เดิมปนเปื้อนในระบบนิเวศทางน้ำจำนวนมากอยู่แล้วได้เพิ่มขึ้นอย่างทวีคูณจึงเหตุที่ทำให้กิจการเพื่อสังคมมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้วิธีการแทรกแซงทางศิลปะผ่านการออกแบบการจัดนิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศที่สื่อให้ประชาชนตระหนักรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อจิตสำนึกในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในที่สุด ซึ่งเป็นการแก้ไขต้นเหตุการณเกิดปัญหาขยะที่เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน ทั้งนี้เนื่องจากการเดินทางในช่วงโรคระบาดใหญ่โควิด-19 ยังเป็นไปได้อย่างคนละผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับประชาชนไทยเข้าชมงานนิทรรศการศิลปะ และยังสร้างช่องทางสำหรับประเทศอื่น ๆ ที่สามารถเข้าร่วมได้ในรูปแบบนิทรรศการเสมือนผ่านเว็บไซต์ และโซเชียลมีเดียของกิจการ รวมไปถึงบริษัทประมูลคู่ค้า เพื่อเผยแพร่ให้ได้มากที่สุด

2. จากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิของการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจผ่านการประมูลงานศิลปะทั้งแบบดั้งเดิมและออนไลน์เพื่อจุดประสงค์ทางสังคม จะพบได้ว่า การที่งานศิลปะหนึ่งชิ้นจะถูกประมูลขายได้ในราคาที่ดี สร้างรายได้ให้กับกิจการเพื่อสังคมเพื่อให้ได้เทียบเท่าหรือมากกว่าตัวชี้วัด (SROI) นั้น ก็ขึ้นอยู่กับความมีชื่อเสียงของศิลปินและอุปสงค์ในการครอบครองผลงานของนักสะสมและนักลงทุนเป็นประการใหญ่ ดังนั้นขั้นตอนการคัดเลือกศิลปินที่จะมาสร้างสรรค์และจัดแสดงงานในนิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศก็จำเป็นต้องจะคัดเลือกศิลปินที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ต้องการในตลาดการประมูลเป็นทุนเดิมเพื่อให้ได้รับความสนใจในการเข้าร่วมการประมูลออนไลน์ของผู้ประมูลจากต่างประเทศซึ่งเป็นเป้าหมายหลัก โดยการสร้างงานศิลปะเกี่ยวกับธรรมชาติและมักจะมีมูลค่าที่สูงขึ้นเนื่องจากผู้ประมูลนอกจากจะได้ครอบครองงานศิลปะจากศิลปินระดับโลกยังได้ทำการกุศลอีกด้วยเช่นกัน

3. เงินรายได้ที่กล่าวมาข้างต้นจะถูกนำมาพัฒนาระบบการจัดการขยะให้กับชุมชนริมน้ำต้นแบบอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นให้ผลประโยชน์กลับคืนสู่ชุมชนเป็นสำคัญ โดยมีการร่วมมือกับภาครัฐผู้เชี่ยวชาญ และชุมชนในแต่ละพื้นที่ โดยการวางระบบการจัดการขยะที่เหมาะสมและคำนึงถึงวิธีที่มีผลกระทบต่อธรรมชาติน้อยที่สุด ซึ่งสุดท้ายจะช่วยลดมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทางน้ำ และชีวิตของสัตว์ทะเล และสัตว์ปีก สอดคล้องกับเป้าหมายหลักที่สำคัญขององค์กรสหประชาชาติในเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals) โดยวางแผนในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้และปฏิบัติร่วมของคนในชุมชน (Community-based) อาทิ การเรียนรู้การจัดการขยะอย่างเป็นระบบ การสร้างโรงรีไซเคิล และการสร้างเตาเผาแบบชนิดที่สามารถควบคุมอุณหภูมิในการเผาไหม้ในช่วงอุณหภูมิประมาณ 450 องศาเซลเซียส และ 850-1,100 องศาเซลเซียสในพื้นที่ยุทธศาสตร์เพื่อรองรับขยะที่เกิดขึ้นในช่วงโรคระบาดใหญ่โควิด-19 และขยะประเภทอื่น ๆ ที่ต้องการการทำลายด้วยวิธีเดียวกัน โดยอาจพัฒนาสร้างพลังงานหมุนเวียนจากไอความร้อนที่ได้จากการเผาส่งไปหมุนกังหันไอน้ำเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้ากลับสู่ชุมชนอีกครั้ง และอาจรวมไปถึงการจัดสรรที่ดินการปรับหน้าที่ดินที่

เหมาะสมกับขยะมูลฝอยที่จำเป็นต้องฝังกลบด้วยชั้นดินอย่างมิดชิด ซึ่งที่กล่าวมาเหล่านี้เป็นแผนนำร่องที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชุมชนอื่นทั่วโลก ซึ่งที่กล่าวอภิปรายผลทั้ง 3 หัวข้อนั้น คณะผู้วิจัยเห็นพ้องว่าจะสามารถนำประเทศไทยเป็นผู้นำในการจัดนิทรรศการศิลปะเชิงนิเวศของโลก ด้วยกิจการเพื่อสังคม ที่นอกจากจะสามารถสร้างมูลค่าเศรษฐกิจผ่านการจัดประมูล นำรายได้ที่สร้างจากกิจการกลับมาพัฒนาระบบการจัดการขยะให้กับชุมชนริมน้ำต้นแบบเพื่อพัฒนาขยายผลให้อีกหลาย ๆ ชุมชนทั่วโลก เพื่อช่วยลดมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทางน้ำของโลกได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การทำงานในรูปแบบนี้จำเป็นต้องพึ่งพาเงินทุนของรัฐบาล และ/หรือ เอกชน ในการจัดตั้งและความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานขอความร่วมมือระหว่างประเทศ และถ้าหากประสบความสำเร็จ การสามารถเมื่อจัดตั้งแล้วสามารถดำเนินการต่อได้ในครั้งต่อ ๆ ไป
2. จำเป็นต้องใช้บุคคลากรตรงกับสายงาน อาทิ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย การเงิน การบริหาร ผู้ที่มีเครือข่ายหลายด้านที่สามารถประสานงานและสื่อสารอย่างมืออาชีพ
3. งานศิลปะสามารถนำมาเพิ่มมูลค่า และเข้าถึงง่ายขึ้นสำหรับตลาดทั่วไป (Mass Market) ด้วยการทำผลิตภัณฑ์ลิขสิทธิ์ (Marchandised Licensing) จากวัสดุรีไซเคิล ซึ่งเป็นที่นิยมในหมู่ Eco-Economy

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยถึงแบบอย่างการสร้างกิจกรรมสังคมในประเทศไทย รวมไปถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. การวิจัยถึงรูปแบบงานศิลปะเชิงนิเวศที่จะสร้างความตระหนักรู้ และ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย และ นานาชาติ
3. ศึกษาความต้องการของตลาดของศิลปินที่สามารถถูกคัดเลือก
4. ศึกษาชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากขยะพลาสติกที่มาจากโรคระบาดใหญ่โควิด-19 ถึง ประเภท จำนวน และการทำลายอย่างถูกวิธี เพื่อช่วยในการปรับใช้กับชุมชนริมน้ำอื่นทั่วโลก

เอกสารอ้างอิง

ไทยรัฐออนไลน์. (2566). **ความสำเร็จบางกอก อาร์ต เบียนนาเล่ 2022 ทูบสถิติผู้เข้าชม 17 ล้านคนทั่วโลก.** สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์, ค้นเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2566, จาก <https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/2707206>

- สถุณี อาชวานันทกุล และคณะ. (2560). **โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการประเมินผล
ลัพท์ทางสังคมสำหรับกิจการเพื่อสังคม**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.
- Ashenfelter, O., & Graddy, K. (2006). *Chapter 26 Art Auctions. Handbook of the
Economics of Art and Culture*, 909–945.
- Coates, A. (2018). **Modern Marketing and the C-Suite: Econsultancy US launches the
M3 Blueprint program, Econsultancy**. Retrieved on August, 4th, 2021, from
[https://econsultancy.com/modern-marketing-and-the-c-suite-econsultancy-us-
launches-the-m3-blueprint-program/](https://econsultancy.com/modern-marketing-and-the-c-suite-econsultancy-us-launches-the-m3-blueprint-program/)
- Friedlein, A. (2017). **Introducing the Modern Marketing Model (M3)**. Retrieved on
March, 27th, 2021, [https://econsultancy.com/introducing-the-modern-marketing-
model-m3/](https://econsultancy.com/introducing-the-modern-marketing-model-m3/)
- Geyer, R., Jembeck, J. and Law, K.L. (2017). *Production, use, and the fate of all
plastics ever made. Science Advances*, 3:e1700782
- Lorin Purcarea. (2019). *The impact of marketing strategies in healthcare systems.*
Journal of medicine and life, 12(2): 93-96.
- Mcquilty, G., & White, A. (2015). **Impact and Sustainability in Art Based Social
Enterprises Impact and Sustainability in Art Based Social Enterprises**.
Retrieved on August, 4th, 2023, from [https://arts.unimelb.edu.au/
__data/
assets/pdf_file/0010/1867843/rupc-working-paper-mcquilty-white.pdf](https://arts.unimelb.edu.au/__data/assets/pdf_file/0010/1867843/rupc-working-paper-mcquilty-white.pdf)
- Moingeon, B., Lehmann-Ortega, L., & Yunus, M. (2010). *Building Social Business
Models: Lessons from the Grameen Experience. Long Range Planning*, 43(2-
3): 308-325.
- Osterwalder, A., and Y. Pigneur. (2009). **The Business Model Canvas: Tool to Help
You Understand a Business Model**. Business Models Inc. 2009. Retrieved on
August, 4th, 2021, from [https://www.businessmodelsinc.com/about-bmi/tools/
business-model-canvas/](https://www.businessmodelsinc.com/about-bmi/tools/business-model-canvas/)
- Prestigeonline Singapore (2021). **Sustainable Art is Making its Way into Auction
Houses**. Retrieved on August, 4th, 2021, from [https://www.prestigeonline.
com/sg/lifestyle/art-plus-design/sustainable-art-is-making-its-way-into-auction-
houses/](https://www.prestigeonline.com/sg/lifestyle/art-plus-design/sustainable-art-is-making-its-way-into-auction-houses/)

- Reddy, S. and Dass, M. (2006). *Modeling On-Line Art Auction Dynamics Using Functional Data Analysis*. **Institute of Mathematical Statistics**, 21(2): 179-193.
- Richardson, M. (2015). *กิจการเพื่อสังคมในสหราชอาณาจักร*. British Council, F126.
- Ritchie, H. and Roser, M. (2018). **Plastic Pollution**. **Global change Data Lab**. Retrieved on March, 7th, 2021, from <https://ourworldindata.org/plastic-pollution>
- Rochman, C.M. Browne, M.A., Underwood, A.J., Van FraneKer, J.A. Thompson, R. C., & Amaral-Zettler, L.A. (2016). *The Ecological Impacts of Marine Debris: Unravelling the Demonstrated Evidence from what is Perceived*. **Ecology**, 97(2): 302-312. Retrieved on August, 4th, 2021, from <https://esajournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1890/14-2070.1>
- Sarawut Sangkham. (2020). *Face mask and medical waste disposal during the novel COVID-19 pandemic in Asia*. **Chemical and Environmental Engineering**, 2 (2020) 100052: 1-9.
- Siegeris, J. and Grasl, O. (2008). *Model Driven Business Transformation: An Experience Report*. Retrieved on August, 4th, 2021, from https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-540-85758-7_6
- Thaibuntern ThaiPBS. (2013) **งานประมุขศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1**. ค้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=Xg5Bnj9Hy7w>
- United Nations Department of Economic and Social. (2015). **The 2030 Agenda for Sustainable Development**. United Nations. Retrieved on March, 27th, 2021, from <https://sdgs.un.org/goals>.
- Wallen, R. (2012). *Ecological Art: A Call for Visionary Intervention in a Time of Crisis*. **Environment 2.0**, 45(3): 234-242.